

HISTORIAN YSTÄVÄ

HISTORIAN YSTÄVÄIN LIITON TIEDOTUSLEHTI 2 / 2005

Toimittaja Jyrki Vesikansa. Puh. 09-777 3074, sähköposti jyrki.vesikansa@kolumbus.fi.
Os. Papinmäentie 17 D, 00630 Helsinki. Vammalan Kirjapaino Oy.

Suomi tarvitsee nykyl historian museon

■ Historian Ystävien Liiton kesäretkellä tutustuttiin mm. Saksan nykyl historian museoon Bonnissa. Se esittelee havainnollisesti maan yhteiskunnan kehityksen vuoden 1945 jälkeen – Kolmannen valtakunnan valtuioista Gerhard Schröderin vaalivoittoon kolme vuotta sitten. Varmaan näyttelyä täydenetään tämän syksyn vaalitulok-sella.

Museo esittelee niin poliittista, taloudellista kuin kulttuurikehitystä kotitalouskoneista elokuvaan. Ote on, paitsi konkreettinen, myös ainakin näennäisen objektiivinen. Esillä on tietenkin kehitys sekä Itäettä Länsi-Saksassa.

Samankaltainen näyttely oli aikaisemmin Länsi-Berliinin Valtio-päivätalossa – tosin vaatimattomalla nimellä ”Näkökohtia Saksan historiaan”. Tällöin aloitettiin Wienin kongressista 1815. Näyttely siirrettiin sittemmin Gendarmermarktin Deutsche Domiin ja muodostanee osan ensi vuonna avautuvasta uuvanhan pääkaupungin historiallisesta museosta Unter den Lindenin Zeughausissa. (Valitettavasti sieltä purettiin DDR:n historiamuseo, joka esitteli puhdasoppisen marxilaisen tulkinnan Saksan vaiheista.)

Saksa on tietenkin suuri ja vauras maa. Tuskin Bonnin museota olisi silti syntynyt ilman historian maisteri Helmut Kohlin panosta. Nykyl historian museo jää – Saksan yhdistymisen ohella – hänen muistomerkinseen.

Myös Suomi tarvitsisi paikan, jossa havainnollisesti esittelään nykyisen Suomen yhteiskunnan kehitystä lähinnä 1900-luvulla. Nuorelle polvelle jopa Urho Kekosen aika alkaa olla esihistoriaa. Kansallismuseoon on saatukin nykyl historiaa esitteleviä saleja, kun suomalais-ugrilaiset kokoelmat siirrettiin muualle. Tilaa on kuitenkin vähänlaisesti. Onhan meillä myös Tamminiemi, Mannerheim-museo ja paljon muuta, mutta monipuolinen yhteiskuntanäyttely puuttuu.

Kysymys on tietenkin rahasta, mutta ehkä myös politiikasta. Siis siitä, mikä olisi ”oikea” tapa esittää vaikkapa vuotta 1918, 1930-luvun alkuvuosia tai ”suomettumista”. Voi hyvin kuvitella, miten professorit ja poliitikot iskisivät suunnittelutoimikunnassa yhteen. Ratkaistaisiinko kiistat poliittisten voimasuhteiden mukaan?

Kuitenkin Saksassa historia-väittely on vielä kuumempaa ja traumaattisempaa kuin Suomessa. Siellä on silti onnistuttu luomaan tasapainoinen kokonaisuus. Eikö se onnistuisi konsensus-Suomessa? Tavoite on tietenkin asetettava pienen maan voimavarojen mukaan. Tilaa olisi jopa Kansallismuseon tontilla. Uutta käyttötarkoitusta etsiä rakennuksia on muualla pääkaupungissa. Voisi museo olla muuallakin.

Jyrki Vesikansa

LIITON TULEVIA TAPAHTUMIA

Syysretki Kotkaan ja Haminaan

”Linnoitettu, keisarillinen Kymimaa” on lauantaina 24.9. pidettävän liiton syysretken teemana. Retkellä tutustutaan Kotkassa Langinkosken keisarilliseen kalastusmajaan sekä vasta tänä keväänä matkailijoille avautuneeseen Kyminlinnan linnoitukseen, missä nautitaan lounas.

Kotkasta matka jatkuu Haminaan, jonka 1800-luvun historiaan perehdytään opastetulla kaupunkikierroksella. Matkaan lähdetään Senaattorilta (yliopiston puoli) klo 08.00 ja samaan paikkaan palataan klo 21.00 mennessä.

Retken hinta on 50€ mikä sisältää bussikuljetuksen, opastukset ja pääsymaksut sekä lounaan Kotkassa ja kahvin Haminassa. Matka maksetaan bussissa. Kiinnostavalle retkellä mahtuu mukaan 45 ensinnä ilmoittautunutta! Ilmoittautumiset liiton sihteerille Ossi Kokkoselle (yhteystiedot toisaalla tässä lehdessä).

Historian Ystävien Liiton vuosijuhla

Historian Ystävien Liiton vuosijuhla vietetään G.Z. Yrjö-Koskisen syntymäpäivänä eli lauantaina 10.12.2005 klo 19.00 alkaen Helsingin Suomalaisella Klubilla, Kansakoulukuja 3. Vuosijuhlissa kuullaan esitelmä ja nautitaan illallinen.

Illalliskortin hinta, ruokalista ja esitelmöitsijä varmistuvat myöhemmin. Tarkennuksista tiedotetaan liiton kotisivuilla, mutta sihteerille Ossi Kokkonen ottaa vastaan ilmoittautumisia ja tässä vaiheessa. Vuosijuhlan illalliselle voidaan ottaa noin 60 ensinnä ilmoittautunutta. Juhlissa on aina ollut hyvä tunnelma. Esityksistä ja ruoasta nauttimisen ohella on hyvä tilaisuus tavata tuttuja ja ehkä löytää uusia historian ystäviä.

Kaukomatka Egyptiin

Suosittujen kaukomatkojensa sarjan jatkoksi Historian Ystävien Liitto järjestää yhteistyössä Olympiamatkatoimiston kanssa kaksi Egyptin matkaa keväällä 2006. Jälkimmäisellä matkalla (24.3.–3.4.2006) on vielä kymmenisen vapaata paikkaa. Matkan hinta on 2390. Lisätietoja saa Olympian toimistosta, puh. (09) 6962770.

ALAN MUITA TAPAHTUMIA

■ Näyttelyitä Helsingin yliopiston kirjastossa

Helsingin yliopiston kirjastossa (Unioninkatu 36, Helsinki) on alkusyksyllä kaksi mielenkiintoista näyttelyä. Molempiin on vapaa pääsy.

Aarteet 9.3.2005–15.10.2005

Vanhimmat, kauneimmat, ainutlaatuisimmat kansalliskirjaston kokoelmista. Papyrusista, pergamentista ja kirjapainotaidon kehtolapsista alkaen kansallisia ja kansainvälisiä aarteita 2100 vuoden ajalta. Näyttely Kansalliskirjaston Kupolitalissa (Unioninkatu 36, Helsinki)

Rinascimento Virtuale 13.4.2005–15.10.2005

Helsingin yliopiston kirjaston Kansalliskirjaston Galleriassa (Unioninkatu 36, Helsinki) 15.10.2005 saakka "Rinascimento Virtuale" – Kaikki Euroopan maat kattavan palimpsesti-projektin loppunäyttely, Tieteen tulo Suomeen keskiajalla ja aarteita kirkkojen arkistoista.

■ Kansallisarkisto

Kansallisarkistossa on esillä 30.9.–25.11.2005 Suomen kirkon vuosisadat -näyttely (arkisin klo 11–16 ja esitelmäpäivinä klo 11–20). Näyttelyssä on esillä maamme kirkkohistoriaan liittyviä asiakirjoja, heraldiikkaa ja tekstiilejä. Näyttelyyn on vapaa pääsy ja sen yhteydessä järjestetään luentosarja torstai-iltoina alkaen 6.10 ja päättyen 17.11. Luennot alkavat klo 18 ja ne pidetään Kansallisarkiston luentosalissa.

Luennoitsijoina ovat mm. prof. Pertti Anttonen, dos. Tuomas Heikkilä, dos. Markus Hiekkänen, prof. Pentti Laasonen, prof. Henrik Lilius ja TTh.c. Anna Perälä. Luontosarjan tarkempi ohjelma julkaistaan myöhemmin internetsivuilla www.narc.fi.

■ Mannerheim-esitelmäsarja Kansallismuseossa

Esitelmäsarja Kansallismuseon auditoriossa keskiviikkoisin klo 18.00. Esitelmiä pääsee kuulemaan maksamalla museon pääsymaksun 5,50€.

Aiheet:

- ke 31.8. Professori Timo Vihavainen: *Mannerheim Venäjällä*
- ke 7.9. Filosofian lisensiaatti Jussi Kuusanmäki: *Mannerheimin arkiston aarteet*
- ke 14.9. Dosentti Tuukka Talvio: *Vapaudenrististä Mannerheim-ristiin – Kunniamerkit ja mitalit*
- ke 21.9. Professori Henrik Meinander: *Sodan vuodet*
- ke 28.9. Filosofian maisteri Mikko Teräsvirta: *Ylipäällikkönä Mikkeliissä*
- ke 5.10. Filosofian tohtori Kari Selén: *Välivuodet ja toinen tuleminen*

■ Helsingin kirjamesut 27.10.–30.10. ja Turun kirjamesut 7.–9.10.

Molemmilla messuilla on ollut paljon historiaa sivuavia keskustelujä ja muita tilaisuuksia. Lisätietoja saa mm. verkkosivuilta www.finnexpo.fi (Helsinki) ja www.turunmessukeskus.fi. Turussa mm. prof. Juhani Suomi esittelee teostaan Mauno Kivistöstä. Maateemoina ovat tänä syksynä Viro ja Italia.

■ Risto Ryti-seura ja sotasyylliset

Risto Ryti-seura järjestää keskiviikkona 28.9. klo 17–19 Tieteiden talolla Helsingissä (Kirkkokatu 6) keskustelutilaisuuden sotasyylliskysymyksestä. Monille yhä traumaattisen prosessin alkamisesta on tuolloin kulunut tasan 60 vuotta. Tilaisuudessa esiintyvät dos. Martti Häikiö, valt. tri Jukka Tarkka sekä maisteri Risto Niku, jonka teos "Kahdeksan tuomitua miestä. Sotasyyllisten vankila-aika" (Edita) julkaistaan muutama päivä aikaisemmin.

Bonnin "museomaili" on Helmut Kohlin muistomerkki

Reininmaa avautui monesta näkökulmasta

Historian ystävien ulkomaanmatka suuntautui elokuun alussa Reininmaalle Saksaan. Töölön Matkatoimiston konkurssi toi järjestelyihin mutkia, mutta alan markkinat jaettiin uudestaan nopeasti ja reissu järjestyi Suomen Matkatoimiston hoivissa. Vetäjinä olivat Jyrki Vesikansa ja Ossi Kokkonen.

Rein on Keski-Euroopan perinteinen pääakseli ja reitti Frankfurtista Düsseldorfin tarjoaisi kohteita monellekin historiamatkalle. Aihekirjo ulottui nytkin Neanderthalin ihmisestä Saksan tämän vuotisiin vaaleihin. Kohteiden ohella aiheita

esiteltiin bussialustuksissa, joita riitti koko matkan ajaksi.

"Romanttisella Reinillä" nähtiin jo roomalaisajalta periytyviä viinirinteitä ja ihailtiin maisemaa korkealta Rheinfelsin linnasta, joka oli valloittamaton tuhoonsa 1795 asti. Lounas syötiin Loreleyn äärellä. Raija Puuperä muisti vielä kouluajoilta ulkoa Heinrich Heinen runon ja Kerttu Saarenheimo yhdisti sen puheessaan laivaristeilyllä Oksasen eli August Ahlqvistin *Koskenlaskijan morsiamen*.

Deutsche Eck Reinin ja Moselin yhtymäkohdassa Koblenzissa kerrottiin Saksan nationalismista. Vilhelm I:n valtava ratsastajapatsas palau-

tettiin sen huipulle heti Saksojen yhdistyttyä 1990. Maria Laachin benediktiiniluostariin kraaterijärven äärellä osuimme sopivasti iltamessun aikaan. Munkkien laulu oli komeaa. Näimme myös pilarit Remagenin sillasta, jonka yli amerikkalaiset livahivat 1945. Lufwaffe sai sillan lopulta tuhotuksi eikä sitä ole uudelleen rakennettu.

Bonniin jäänyt tärkeitä museoita

Bonniin on jäänyt pääkaupunkikaudelta kiintoisia museoita. Vanha Rheinische Landesmuseum on saanut uuden, hulpean talon, jossa esitellään kronologisuus rikkoen monipuolisesti seudun kulttuuria. Helmut Kohl puolestaan ideoi ennen Saksan yhdistymistä *Museummeilen*, jonka varrelle kohosi mm. vuoden 1945 jälkeisen Saksan historian loistava museo. Sitä päivitetään jatkuvasti.

Museossa voi istua kansanedustajien tuoleissa (Marjatta Väinänen mukaan mukavimmat kuin Arkadianmäellä) ja vilkaista 1950-luvun nostalgisia mainoselokuvia. Yhteiskunnan kehitys niin Länsi- kuin Itä-Saksassa esitellään havainnollisesti ja ainakin näennäisen objektiivisesti. Museo on kaiken lisäksi kaikille ilmainen. Kokemus herätti tietenkin kysymyksen, eikö tällainen laitos tarvittaisi meilläkin. "Millainen kiista syntyisikään suunnittelukomitean kokoonpanosta", Jukka Tarkka kuitenkin kysyi. Asiaa pohditaan pääkirjoituksessa.

Lounas nautittiin historiallisessa *Schaumburger Hofissa* Reinin äärellä. Muurien ympäröimä Ahrweilerin pikkukaupunki on laitettu joidenkin mielestä ehkä liiankin kiiltelevään, yhtä kaikki viehättävään kuntoon ristikkotaloineen. Iltakävelyt Bonnin kauniissa keskustassa ja opastettu vierailu *Beethovenin* synnyintalossa kuuluivat myös ohjelmaan.

"Romanttinen Rein" avautuu komeasti Rheinfelsin linnasta mm. Lorelein kallion suuntaan.

Martti Korhonen sekä Kerttu ja Eero Saarinenheimo Rheinfelsin kauan valloittamattomilla muureilla.

Rein ja Mosel yhtyvät Koblenzin "saksalaisessa kulmassa".

Risteily kuuluu kunnon Reinin-matkan ohjelmaan. Etualalla Jukka ja Marjatta Tarkka sekä selin Pirkko-Liisa ja Esko Jantunen.

Piispan kesähuvilassa "lisää valoa"

Brühlin Augustusburg oli komea esimerkki Saksan pikkuruhtinaiden palatseista. Se on tosin vain valtava kesähuvila – vaaliruhtinaan residenssi oli Bonnin nykyisessä yliopistorakennuksessa ja kesäpalatsejakin oli monia. Se, että hallitsija oli ennen muuta Kölnin arkkipiispa, ei palatseista juuri ilmennyt.

Ennen muuta Balthasar Neumanin valtavasta porrashallista kuuluisa Brühlin rokokoolinna liittyy myös Suomen Saksan-politiikkaan. Siellä Urho Kekkonen joutui illallispuheessaan pyytämään Goethen viitaten "mehr Licht". Presidenttikollega Walter Scheel valaisikin sitten hopeakyntelikköillä vanhan valtiomiehen puhetekstiä.

Kölnissä tutustuttiin tietenkin

Kaupunkikävelyllä Düsseldorfissa opasti Edmund Spohr kuulijoinaan mm. Jukka Tarkka, Jyrki Vesikansa, Pirkko-Liisa Enäjärvi-Jantunen ja Pekka Salo.

tuomiokirkkoon, jonka äärellä turisteja riitti; muualla ei elokuussaakaan ollut tungosta. Uuden talon saaneessa Wallraf-Richartzin museossa on komea kokoelma taidetta keskiajasta impressionismiin. Sionin panimoravintola esitteli yhden puolen karnevaalikaupungin elämänmenosta.

Mediasatamaa ja rantabulevardi

Düsseldorfin ajoimme läpi ultramodernin MedicHafenin, joka on kohonnut vanhan sataman paikalle samaan tapaan kuin Lontoon Dockland tai Helsingin Ruoholahti. Huippuarkkitehtien raflaavat luomukset, kuten "peltipurkkitalo", ihastuttivat ainakin osaa retkeläisistä. Perinteisiin saattoi puolestaan tutustua illalla Altstadtissa, jota väitetään myös "maailman pisimmäksi oluttiskiksi".

Päättäjäispäivänä Düsseldorfin rakennushistorian paras tuntija, tekn. tri Edmund Spohr veti kävelykierroksen. Tällöin havaitsi, miten "Ruhrin kirjoituspöytä" tunnettu kaupunki hengittää uudella lailla, kun valtatie ykkönen Reinin rannalla pantiin tunneliin ja sen päälle rakennettiin leveä bulevardi kahviloineen. Spohr entisti tällöin myös kaupungin keskiaikaisen sataman.

Suomenkin taidehistoriassa kuulun kaupungin K20-museossa oli mm. Paul Kleen teoksia. Osa joukostamme kävi taideakatemiaan museossa, jonka Ehrenhof kertoo, että Albert Speerin arkkitehtuurin juuret ovat jo 1920-luvulla.

Matka oli kaikkiaan onnistunut sukellus Keski-Euroopan historiaan. Reittiin voi tutustua myös omatoimisesti. "Romanttisen Reinin" näkee hyvin vaikkapa junasta, joka pysähtyy Frankfurthin lentokentän alla. Rautatieasemien läheltä voi vuokrata polkupyöriä. (JVe)

Väisälän veljekset herättivät keskustelua

■ Vuoden historiateosta valittaessa kunnianmaininnan saaneita kirjoja esiteltiin jo perinteisesti Historian Ystävien Liiton tilaisuudessa Tieteiden talolla huhtikuussa.

Sami Kosken, Mika Rissasen ja Juha Tahvanaisen *Antiikin urheilusta* keskusteltiin urheilun luvatussa maassa tietenkin vilkkaasti tekijöiden kanssa. Irma Sulksen *Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran 1831–1892* sekä Martti Helmisen ja Aslak Lukanderin *Helsingin suuropommitukset 1944* esitteli palkintolautakunnan puheenjohtaja.

Akateemikko Olli Lehto puolestaan esitteli oman teoksensa *Oman tien kulkijat. Veljekset Vilho, Yrjö ja Kalle Väisälä*. Arvostettu matemaatikko ja yliopistomies sekä Nokian elektroniikan pioneeri on julkaissut antoisien muistelmiensa ohessa aiemmin jo akateemikko Rolf Nevanlinnan elämäkerran. Väisälän veljesten kolmoiselämäkerta vahvisti Lehdon kehittyneen päteväksi historiantutkijaksi. Hänen kirjoittajan taitonsa tunnettiin jo aiemmin.

Väisälöiden elämäkerran kirjoittamista tarjosi Lehdolle Suomalainen Tiedeakatemia. Ensin Lehto epäro, sillä hän ei ollut tuntenut Väisälöitä niin läheltä kuin Nevanlinnaa. "Sitä paitsi kolmesta henkilöstä kirjoittaminen merkitsee lähes

kolminkertaista työtä, mutta tätä en tajunnut, ennen kuin arpa oli heitetty”, kirjoittaja muisteli. Yhteisten lapsuus- ja nuoruusvuosien kuvaamisen jälkeen teos jakaantuikin kolmeksi eri elämäkerraksi.

Sankaritarinaa muovikasseissa

Aineiston hankkiminen pääsi heti hyvään alkuun, sillä Vilho Väisälän tyttären **Inkeri Voipion** luota Lehto poistui mukanaan ”kaksi suurta muovikassillista täynnä kirjoja ja kirjoja, muistiinpanoja ja valokuvia”. Tietenkin Lehto käytti myös virallista lähdeaineistoa sekä haastatteluja.

”Parin kuukauden kuluttua alkoi tekstiluonnoksestani näkyä sankaritarinan piirteitä. Pohjoissavolainen **Josua Väisänen**, veljesten isönsä isä, oli lähetetty kouluun Ouluun, jossa hän sai uudeksi sukunimekseen **Weisell**”, Lehto kertoi. Kuten usein ensimmäisen polven lukeineistolla, Josuan teologiset opinnot jäivät kesken, mutta hänen poikansa **Claes Weisell** päätyi Lapinlahden kappalaiseksi. Veljesten isä **Johannes Weisell** oli rampautunut jo pienenä, mutta pystyi uuraamaan Joensuun lähellä Utran sahan konttoristina.

Isä jäi kuitenkin työttömäksi ja kuoli varhain, joten iso perhe joutui ahdinkoon. Kaikki seitsemän lasta koulutettiin silti ylioppilaisiksi. Kiintoisaa on, miksi heistä kolme nuorinta eteni professoreiksi, kun muilla oli tavanomainen ura. Lehto muistutti, että vanhemmat lapset auttoivat varhain taloudellisesti perhettä.

Matemaatikot kolmelle uralle

Kolmikko tunnettiin nuorina matemaattisina neroina, mutta osin työpaikkojen saamiseksi **Vilho Väisälä** ryhtyi meteorologiksi ja **Yrjö** tähtitieteilijäksi. Ilmatieteen laitoksella **Vilho** ryhtyi kehittämään havaintolaitteita, mikä synnytti Väisälä-yhtiön – aluksi töölöläiseen autotalliin. Nykyisin yritys on Suomen teollisuuden kruununjalokiviä, jonka lahjoitusosakkeiden tuotolla tuetaan Väisälän veljesten edustamien alojen tutkimusta. Toimitusjohtajuuden ohessa **Vilho Väisälä** toimi meteorologian professorina.

Myös **Yrjö Väisälä** kehitti Turun yliopistossa tähtitieteellisiä laitteita ja järjesti tähtitornin rahoituksen – osin omalla riskillään. Seuratessaan Turusta Helsingin ilmatorjuntaa 1944 hän oivalsi, että kolmiomittauksessa voisi kiinteiden tornien sijaan käyttää valomerkkejä. Oivalus teki hänestä maailmankuulun. **Yrjö Väisälä** nousi lopulta Suomen Akatemian jäseneksi.

Nuorin veli **Kalle Väisälä** oli Joensuun lyseossa joutunut karsseeriinkin omapäisyytensä takia. Hän väitteli kuitenkin jo viiden vuoden opintojen jälkeen ja nimettiin 26-vuotiaana matematiikan professoriksi Tarttoon. Sieltä hän siirtyi pian Turkuun ja lopulta Teknilliseen korkeakouluun. Ainoana kolmikosta **Kalle** oli poliittisesti aktiivinen. Hän osallistui etulinjassa Helsingin valtauksen 1918 ja ajoi Turun yliopiston vararehtorina tiukkaa suomalaisuuspolitiikkaa.

Parhaiten **Kalle Väisälä** tunnetaan koulukirjoistaan, joita painettiin yli 800 000. Suuret ikäluokat koulutettiin niiden avulla. Hän luopui **Eukleideen** systematiikasta, mutta laajensi algebraa differentiaali- ja integraalilaskentaan. Perhe-työkseen asiaan professori opetti sivutoiminaan matematiikkaa Munkkiniemen yhteiskoulussa. Hänen tutkijan uransa sammui varhain. **Olli Lehto** kiitteli sen sijaan opettajansa selkeitä, huolella valmisteltuja luentoja.

Lehdon teos kertoo avoimesti myös virkanimitys- ja muista kiistoista sekä veljesten yksityiselämästä. Eri aihepiireistä keskusteltiin Tieteiden talolla vilkkaasti vahtimestarien sallimaan *dead lineen* saakka. (JVe)

Historian Ystävien Liiton asioissa kannattaa kääntyä ensi sijassa vt. sihteerin **Ossi Kokkosen** puoleen. Hän on varmimmin tavoitettavissa Tieteiden talolta keskiviikkoisin kello 16–17 ja torstaisin kello 10–12 puhelimella 09-228 69351. Faksinumero on 09-228 69266 ja sähköpostiosoite shs@histseura.fi. Postiosoite on Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki.

Liiton kotisivut ovat www.osoitteessa <http://pro.tsv.fi/hyl>.

Liiton puheenjohtajana on suurlähettiläs **Heikki Talvitie**.

Lahden kesäseminaaria esitellään *Historian*

Ystävän seuraavassa numerossa,

joka ilmestyynee jälleen Historiallisen

Aikakauskirjan liitteenä.

ALALLA TAPAHTUU

Prof. Marjatta Hietala CISH-hallitukseen

■ Akatemiaprofessori **Marjatta Hietala** on valittu kansainvälisen historiatieteiden komitean (The International Committee of Historical Sciences / Comité International des Sciences Historiques (CISH)) hallitukseen viisivuotiskaudeksi. Valinta tehtiin Sydneyssä pidetyssä historiantutkijoiden maailmankonferenssissa. Tämän kansainvälisen historiantutkijoiden kattojärjestön hallituksessa ei aiemmin ole ollut suomalaista historiantutkijaa.

Marjatta Hietalan tutkimuksen painopisteitä ovat mm. kaupunkihistoria, tieteen historia, aate- ja oppihistoria sekä historian tutkimusmenetelmät.

Dosentti Pirjo Markkolasta Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittaja vuodesta 2006

■ Historiallisen Aikakauskirjan uudeksi päätoimittajaksi viisivuotiskaudeksi 2006–2010 on valittu dosentti **Pirjo Markkola** Tampereen yliopistosta.

Päätoimittajan valitsee **HAIKIN** hallitus, johon **Historian Ystävien Liitto** ja Suomen Historiallinen Seura nimeävät kumpikin kolme jäsentä. Toimi julistettiin toista kertaa avoimesti haettavaksi **Markkolan** tullessa siis valituksi. Tehtävässä on suuri vastuu, mutta lähinnä nimellinen palkkio.

Suomalaisen yhteiskunnan historia on **Markkolan** ominta tutkimusalaa, ja hän on julkaissut aihepiiristä laajasti kotimaassa ja ulkomailla. Hänen teoksensa ”**Synti ja siveys. Naiset, uskonto ja sosiaalinen työ Suomessa 1860-1920**” (SKS) sai tunniamaininnan vuoden 2002 historiasteosta valittaessa. **Markkola** on myös toimittanut lukuisia historiasteoksia, mm. Suomen maatalouden historian kolmannen osan.

Järjestötehtävissä **Markkola** toimii mm. kansainvälisen historiatieteen komitean (CISH) Suomen osastossa sekä naishistorian maailmanliitossa. Hänen tutkimushankkeitaan ovat ”**Kristillissosiaalinen työ Suomessa 1850-1940**” ja ”**Kristilliset turvaverkot Suomessa 1700-luvulta 1900-luvulle**”.

Markkola on Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittajana ensimmäinen nainen. Hän kertoo haluavansa ylläpitää lehden korkeaa tieteellistä tasoa ja nostaa esiin ajankohtaisia yhteiskunnallisia ja tutkimuksellisia kysymyksiä. Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittajana hän haluaa tuoda myös alan kansainvälisen keskustelun suomalaiselle suurelle yleisölle. Tarkemman linkauksen hän tieteen esittelee ensimmäisessä vastuullaan toimitetussa **HAIKIN** numerossa.

Aikakauskirjan päätoimittajana on vuodesta 2001 toiminut prof. **Juha Sihvola**.

